

Τι είναι για εμάς η Παναγία;

Ορθοδοξία / Θεοτόκος

Μιχάλης Κουτσός, Φιλόλογος – Συγγραφέας

Ωδή θ', Ό Ειρμός

Ἄπας γηγενής, σκιρτάτω τῷ πνεύματι, λαμπαδουχούμενος,

πανηγυριζέτω δέ, ἀύλων Νόων, φύσις γεραίρουσα,

τήν ιεράν πανήγυριν, τῆς Θεομήτορος, καί βοάτω·

Χαίροις παμμακάριστε, Θεοτόκε Ἀγνή, ἀειπάρθενε.

Ίνα σοι πιστοί, τό Χαῖρε κραυγάζωμεν, οἱ διά σου τῆς χαρᾶς,

μέτοχοι γενόμενοι, τῆς ἀϊδίου, ρύσαι ἡμᾶς πειρασμοῦ,

βαρβαρικῆς ἀλώσεως, καί πάσης ἄλλης πληγῆς,

διά πλῆθος, Κόρη παραπτώσεων, ἐπιούσης βροτοῖς ἀμαρτάνουσιν.

Απλή Σύνταξη

Οἱ μέτοχοι γενόμενοι διά σοῦ τῆς ἀϊδίου χαρᾶς, πιστοί,
ίνα κραυγάζωμεν σοι τό Χαῖρε, ῥῦσαι ἡμᾶς πειρασμοῦ,
βαρβαρικῆς ἀλώσεως καὶ πάσης ἄλλης πληγῆς,
Κόρη, ἐπιούσης βροτοῖς ἀμαρτάνουσιν διά πλῆθος παραπτώσεων

Μετάφραση

Εμείς, οι πιστοί, που γίναμε μέτοχοι της αιώνιας χαράς,
για να σου κραυγάζουμε το «Χαίρε», γλίτωσέ μας, Κόρη μου,
από κάθε πειρασμό, από κάθε βαρβαρική ἀλωση και από κάθε πληγή,
που επέρχεται στους θνητούς που αμαρτάνουν,
λόγω των πολλών παραπτωμάτων τους.

Σχόλια

Τρία είναι τα αιτήματα που υποβάλλει ο υμνογράφος για λογαριασμό μας στην Κόρη την Παρθένο. Να μας γλιτώσει «από κάθε πειρασμό, από κάθε βαρβαρική άλωση και από κάθε πληγή», αμαρτίες που οφείλονται στα πολλά μας παραπτώματα. Αλλά για να διατηρήσουμε την αιώνια χαρά που μας έφερε ο Κύριος, πρέπει να απαλλαγούμε με την βοήθεια της Παναγίας από αυτές τις αμαρτίες.

Ὦφθης φωτισμός ἡμῶν καί βεβαίωσις· ὅθεν βοῶμέν σοι·

Χαῖρε ἄστρον ἄδυτον, εἰσάγον κόσμῳ τόν μέγαν Ἡλιον,

χαῖρε Ἔδεμ ἀνοίξασα τήν κεκλεισμένην, Ἀγνή,

χαῖρε στῦλε πύρινε εἰσάγουσα εἰς τήν ἄνω ζωήν τό ἀνθρώπινον.

Σχόλια

Τι είναι για εμάς η Παναγία; φωτισμός, γιατί μας έφερε το Φως το Αληθινό, βεβαίωσις, γιατί με τη φώτιση του Αγίου Πνεύματος «εβεβαίου του λόγου το ασφαλές», ἄστρον ἄδυτον, που έφερε στον κόσμο τον Μέγα Ήλιο, τον Ήλιο της Δικαιοσύνης. Αυτή η αγνή Παρθένος μας ἀνοιξε τον Παράδεισο με τη Γέννηση του Σωτήρος και αποτελεί τον πύρινο στύλο, που μας φωτίζει, όπως ο Θεός οδηγούσε του Εβραίους μέσα σε ένα στύλο υεφέλης, για τους επισκιάζει και να υποφέρουν τον καύσωνα της ημέρας, και με ένα στύλο πυρός, για να τους φωτίζει την νύχτα και να μπορούν να περπατούν (Εξοδ. 13, 21-22). Ο δεύτερος αυτός στύλος, η Παρθένος, οδηγεί τον νέο Ισραήλ «εις τήν ἄνω ζωήν», στο φωτεινό ενδιαίτημα της θείας Βασιλείας».

Στῶμεν εὐλαβῶς ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἡμῶν καί ἐκβοήσωμεν·

Χαῖρε κόσμου Δέσποινα, χαῖρε Μαρία, Κυρία πάντων ἡμῶν,

χαῖρε ἡ μόνη ἄμωμος ἐν γυναιξὶ καί καλή,

χαῖρε σκεῦος, μύρον τό ἀκένωτον ἐπί σέ κενωθέν εἰσδεξάμενον.

Σχόλια

Αν το «στώμεν καλώς» το είπε ο Αρχάγγελος Μιχαήλ, για να συγκρατήσει τα άλλα τάγματα από την πτώση του Εωσφόρου, το «στῶμεν ευλαβώς» το λέει ο υμνωδός για τους πιστούς που εισέρχονται στον οίκο του Θεού, για να υμνολογήσουν και να

την χαιρετίσουν την Θεοτόκο Μαρία, που είναι η Δέσποινα του Κόσμου, αφού είναι η μητέρα του Θεού Δεσπότη, η πρώτη Κυρία όλων των ανθρώπων, η μόνη αναμάρτητη και η μόνη τόσο ωραία ανάμεσα στις γυναίκες, το σκεύος το πολύτιμο, που δέχτηκε το μύρο το ακένωτο. Η Παναγία είναι ό,τι πολυτιμότερο έχουμε σε αυτόν τον κόσμου και συνεπώς οι οποιαδήποτε ύμνοι της αξίζουν.

Δόξα...

Η περιστερά, ἡ τόν ελεήμονα ἀποκυήσασα,
χαῖρε ἀειπάρθενε Ὄσιων πάντων, χαῖρε τό καύχημα,
τῶν Ἀθλητῶν στεφάνωμα χαῖρε ἀπάντων τε τῶν Δικαίων,
θεῖον ἐγκαλλώπισμα καί ἡμῶν τῶν πιστῶν τό διάσωσμα.

Σχόλια

Η Παναγία παρομοιάζεται με περιστερά, διότι η περιστερά θεωρείται το σύμβολο της αγνότητας. Περιστερά ήταν το πουλί που ύστερα από τον κατακλυσμό του Νώε ἔφερε ένα κλάδο ελιάς, (Γεν.8,8-22) για να δείξει ότι όλα έξω από την κιβωτό επικρατούσε ηρεμία και ειρήνη. Και το Άγιο Πνεύμα στη βάπτιση του Χριστού εμφανίστηκε «εν είδει περιστεράς». Η Παναγία λοιπόν είναι η Αγία εκείνη Περιστερά, που ἔφερε στον κόσμο τον ελεήμονα Θεό κι έτσι ἐγινε σύμβολο ειρήνης και καταλλαγής των ανθρώπων με τον Θεό. (Ρωμ.5,11).

Καί νῦν...

Φεῖσαι ὁ Θεός τῆς κληρονομίας σου,
τάς ἀμαρτίας ἡμῶν πάσας παραβλέπων νῦν,
εἰς τοῦτο ἔχων ἐκδυσωποῦσάν σε
τήν ἐπί γῆς ἀσπόρως σε κυοφορήσασαν,
διά μέγα ἔλεος θελήσαντα μορφωθῆναι ,Χριστέ, τό ἀλλότριον.

Σχόλια

Το ακροτελεύτιο αυτό τροπάρι είναι φυσικό να ασχολείται με τη σωτηρία του

ανθρώπου, η οποία είναι αποτέλεσμα του μεγάλου ελέους του Θεού, για αυτό και ο υμνωδός αισθάνεται την ανάγκη να παρακαλέσει τον Θεό να σώσει κληρονομία του, που είμαστε εμείς, αφού ο Χριστός μας ἔκανε κληρονόμους της βασιλείας του Θεού, αφού παραβλέψει όλες τις αμαρτίες μας. Σε αυτό επικαλείται αυτόν που η Παναγία τον κυοφόρησε ασπόρως εδώ στη γη, τον Χριστό, ο οποίος «μορφήν δούλου λαβών» μεταμορφώθηκε σε ένα εντελώς αλλότριο στοιχείο από την θεϊκή του ουσία, την ανθρώπινη, για να σώσει τον άνθρωπο.

%asdfoooorooormmmvmmmm%

<https://bit.ly/3ahVAQe>